

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика позашкільної роботи з фізичної культури

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»
Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури
Протокол № 1 від “12” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика позашкільної роботи з фізичної культури
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою курсу є формування у студентів теоретичних, професійних знань і практичних навичок, що дають їм змогу самостійно організовувати й планувати позашкільну роботу з фізичної культури в позашкільних закладах освіти.</p> <p>Головне завдання курсу полягає у формуванні у студентів організаційно-методичних навичок і вмінь щодо організації позашкільної роботи з фізичної культури, спрямованих на зміцнення здоров'я школярів, підвищення загального рівня фізичної підготовленості відповідно до потреб суспільства, забезпечення активного відпочинку учнів і отримання задоволення від різноманітних видів рухової активності спортивного спрямування, підготовка громадських інструкторів, тренів і суддів з різноманітних видів шкільного спорту.</p>
Компетентності
<p>ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері освіти, зокрема, фізичної культури або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу</p> <p>ЗК-6 Здатність приймати нестандартні рішення та вирішувати проблемні ситуації</p> <p>ФК-1 Володіння високим рівнем знань у сфері фізичної культури та рекреаційно-оздоровчої діяльності (з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями)</p> <p>ФК-2 Здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітнього процесу з фізичної культури</p> <p>ФК-5 Здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно-оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності</p> <p>ФК-8 Здатність до формування в учнів (студентів) ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків</p> <p>ФК-9 Здатність здійснювати проектування освітньої, рекреаційно-оздоровчої, науково-дослідницької, організаційно-управлінської та культурно-просвітницької діяльності</p> <p>ФК-11 Здатність розробляти цільові програми розвитку фізичної культури та туризму на різних рівнях з урахуванням природних і економічних особливостей регіону</p> <p>ФК-17 Здатність направляти всі види своєї професійної діяльності на пропаганду здорового способу життя різних груп населення, на формування фізичної культури особистості, як комплексної, цілеспрямованої системи на основі міждисциплінарного підходу</p>

Програмні результати навчання

ПРН-2 Знати базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення

ПРН-3 Знати психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі

ПРН-6 Розуміти застосування дидактичних інструментів та технологій навчання з метою формування та контролю результатів навчання і виховання, моніторингу і оцінювання фізичного стану учнівської та студентської молоді, інших груп населення

ПРН-8 Вміти застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи

ПРН-9 Вміти розробляти і реалізувати методики, технології і прийоми навчання, аналізувати результати процесу їх використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність, в тому числі в умовах інклюзії

ПРН-11 Вміти розробляти індивідуальні оздоровчо-рекреаційні програми для різного контингенту осіб та аналізувати їх ефективність, вносити в них відповідні корективи

ПРН-12 Вміти надавати консультації з практичних питань організації здорового способу життя, розвитку фізичних якостей, вивчення та вдосконалення життєво важливих рухових навичок та навичок самоконтролю, загартування

ПРН-14 Вміти забезпечувати охорону життя і здоров'я учнівської та студентської молоді у навчально-виховному процесі та позашкільній діяльності

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Загальна характеристика позакласних та позашкільних форм занять фізичними вправами	знати: поняття позашкільної роботи; мету і завдання позашкільної роботи з фізичного виховання; функції в системі фізичного виховання; структура позашкільної освіти; форми занять: секції з видів спорту, гуртки фізичної культури (загальної фізичної підготовки, лікувальної фізичної культури), спортивні змагання, масові спортивно-оздоровчі заходи (дні здоров'я, тематичні спортивні свята і т.д). вміти: оперувати термінами з дисципліни.	1. Розкрити зміст основних понять теми. 2. Пройти тестові завдання
2	Загальна характеристика позашкільних організацій з фізичної культури	знати: загальну характеристику дитячо-юнацьких спортивних шкіл; дитячих екскурсійно-туристських станцій; літніх баз відпочинку дітей; Палаців творчості школярів; Клубів, Будинків й Палаців культури; Палаців спорту; оздоровчих центрів; управління позашкільною освітою з фізичної культури; науково-методичне забезпечення позашкільної освіти з фізичної культури; вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів та типові навчальні плани. вміти: пояснити особливості завдань та діяльності кожної позашкільної організації з фізичної культури; використовувати нормативно-правові документи з організації позашкільної роботи з фізичної культури	1. Розкрити зміст понять теми (термінологічний словник) 2. Пройти тестові завдання.

3	Методика проведення ранкової гімнастики та самостійних занять фізичними і спортивними вправами.	знати: мету, завдання ранкової гімнастики та самостійних занять фізичними і спортивними вправами; схеми проведення; норми дозування фізичних навантажень під час самостійних занять фізичними і спортивними вправами. вміти: скласти комплекси вправ ранкової гігієнічної гімнастики; дозувати фізичні навантаження під час самостійних занять фізичними і спортивними вправами	1. Розкрити зміст понять теми (термінологічний словник) 2. Пройти тестові завдання.
4.	Методика організації роботи дитячих екскурсійно-туристських станцій	знати: мету, завдання роботи дитячих екскурсійно-туристських станцій; науково-методичне та нормативно-правове забезпечення їх роботи; форми екскурсійно-туристської роботи зі школярами. вміти: організовувати роботу туристських гуртків; проводити туристські змагання й зльоти різного рівня (районні, міські, обласні й інші); формувати й готувати команду для участі в змаганнях різного рівня (районних, міських, обласних).	1. Розкрити зміст понять теми (термінологічний словник) 2. Пройти тестові завдання.
5	Методика організації фізичного виховання в літніх базах відпочинку дітей	знати: мету, завдання роботи з фізичного виховання в літніх базах відпочинку дітей; науково-методичне та нормативно-правове забезпечення їх роботи; форми організації фізичного виховання зі школярами в літніх базах відпочинку дітей. вміти: удосконалювати життєво необхідні рухові навички різноманітними засобами фізичного виховання; розвивати рухові якості до рівня, необхідного для успішного складання нормативів з фізичної культури; удосконалювати організаторські, методичні і суддівські знання і навички з одного або декількох видів рухової активності	1. Розкрити зміст понять теми (термінологічний словник) 2. Пройти тестові завдання.
6	Методика організації фізичного виховання в Палацах творчості школярів; Будинках і Палацах культури; Палацах спорту	знати: мету, завдання роботи з фізичного виховання в Палацах творчості школярів; Клубах, Будинках і Палацах культури; Палацах спорту; науково-методичне та нормативно-правове забезпечення їх роботи; форми організації фізичного виховання зі школярами в Палацах творчості школярів; Клубах, Будинках і Палацах культури; Палацах спорту. вміти: планувати роботу оздоровчо-спортивних і спортивних секцій, проводити гри та спортивні розваги, спортивні змагання, епізодичні масові оздоровчо-спортивні заходи (свята, вечори, вікторини, конкурси, показові виступи юних спортсменів), прогулянки, екскурсії, туристські секції, змагання, зльоти й подорожі	1. Розкрити зміст понять теми (термінологічний словник) 2. Пройти тестові завдання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне (семінарське) заняття	35
Додатковий результат	5
Самостійна робота	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума		
C1 РП	C2 РП	C3 РП	C4 РП	C5 РП	C6 РП	C7 РП	C8 РП	C9 КР	СР	ДР	100	100		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100				
0,35									0,10	0,05			0,50	

C1, T2 ... C9 – навчальні заняття

РП – робота на парах

КР – контрольна робота

СР – самостійна робота

ДР – додатковий результат

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Додатковий результат	Екзамен	Разом
35	10	5	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,35, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 35 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 35 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,10, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 15 балів), отриманих балів за додатковий результат (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за додаткову роботу може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.

- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 4 основні запитання (по 10 балів за кожне запитання) та 2 додаткові (по 5 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми).
Література	
Основна	
1. Мелентьев О.Б. Теория і методика позашкільної освіти. Умань: „АЛМІІІ”, 2013. 182 с. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/5238/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%96%20%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf	
2. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 178 с.	
3. Цибульська В.В., Безверхня Г.В., уклад. Організація та методика спортивно-масової роботи: навч. посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 220 с. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4114/3/Orhanizatsiya%20ta%20metodyka%20sportyvno-masovoy%20roboty.pdf	
4. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових	

видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2014 616 с.

https://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_5/kostukovich11.pdf.

5. Юшковська О.Г., Круцевич Т.Ю., Середовська В.Ю., Безверхня Г.В. Самостійні заняття з фізичного виховання: навч. посібник. Одеса: ОНМедУ, 2012. 364 с.
<https://odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1291/UskovskaSamostiyni.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

6. Москаленко Н.В., Єлісеєва Д.С., Корж Н.Л. Організація самостійних занять фізичним вихованням учнівської та студентської молоді [Текст]: монографія. Дніпро: Інновація, 2017. 212 с.

Додаткова

1. Організація і особливості проведення рухливих ігор в позаурочних формах. Методика проведення змагань "Веселі старты" : лекція з навчальної дисципліни „Теорія і методика спортивних ігор (рухливі ігри)” для студентів спеціальності - 017 Фізична культура і спорт / підгот. Лібович Н. П. Львів, 2019. 9 с.
2. Програма для туристсько-краєзнавчих гуртків позашкільних закладів «Юні екскурсоводи» / за ред. Д.Г. Омельченко. К.: ІЗМН, 1996. 10 с.
3. Суббота Ю.В. Оздоровчі рухові програми самостійних занять фізичною культурою і спортом: навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 164 с.
4. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 138 с.
5. Правила спортивних змагань з кіберспорту (електронного спорту). Режим доступу: https://sport.gov.ua/storage/app/sites/16/Sport/Pravyla_zmagan/2020/pravila-kibersport.pdf.
- 6.

Нормативні документи

1. Лист МОН від 17.08.2021 № 1/9-414 “Про організацію освітнього процесу в закладах позашкільної освіти у 2021/2022 навчальному році”.
2. Позашкільна освіта: сучасний стан і візія 2030. <https://ctdug.lviv.ua/%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8F-%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD-%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B7%D1%96%D1%8F-2030/>
3. Закон України «Про позашкільну освіту». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 46, ст.393 у редакції [№ 1414-IX від 27.04.2021](#).
4. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 02.10.2014 № 1124 «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи», зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 27.10.2014 за № 1340/26117.
5. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.03.2006 року № 237. Спортивний туризм. К.: Федерація спортивного туризму України. 2006.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 407 тел. +38(0342) 59-60-19 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Луцький Василь Ярославович Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна інформація викладача	0665654169 vasyl.lutskyi@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) »</p> <p>– стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-</p>

	<p>дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3. ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач:

В.Я. Луцький